

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 333 din 28 septembrie 2026

Ministerul Sănătății
secretariat@ms.gov.md
ion.avadanii@ms.gov.md
copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ

la proiectul de hotărâre cu privire la modificarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2023 (număr unic 925/MS/2026)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. DGPȘG-2654-18-69-2142 din 21.09.2026, privind avizarea proiectului de hotărâre cu privire la modificarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2023 (număr unic 925/MS/2026), și **comunică următoarele obiecții.**

1. CALM salută efortul de armonizare cu acquis-ul UE și obiectivul de protecție a sănătății publice, inclusiv extinderea supravegherii la sursele descentralizate de apă (fântâni, puțuri de mică adâncime, izvoare captate), frecvent utilizate în mediul rural. **Proiectul instituie însă, direct în sarcina APL, un volum semnificativ de obligații/sarcini noi, permanente și cu caracter operațional, fără o evaluare adecvată a resurselor necesare și fără identificarea unei surse de finanțare,** ceea ce contravine legislației privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Nota de fundamentare (pct. 4.1) precizează că, „pe termen scurt, proiectul va necesita informarea autorităților publice locale ... privind noile cerințe”, tratând astfel APL ca destinatari ai unei decizii deja adoptate, deși **proiectul le transferă responsabilitatea principală pentru un domeniu cu impact direct asupra sănătății publice și a bugetelor locale.**

Proiectul instituie în sarcina exclusivă a APL:

ținerea unui registru cu 12 categorii de date pentru fiecare sursă (pct. 29.1-29.12), inventarierea tuturor surselor din localitate (pct. 30) și transmiterea electronică a datelor către subdiviziunile teritoriale ale ANSP (pct. 31).

Completarea celor 12 categorii de informații pentru fiecare sursă (inclusiv caracteristici tehnice, expunere la inundații, rezultate de laborator) **presupune resurse umane și timp de muncă considerabile, precum și expertiză tehnică care, conform proiectului, sunt necesare să fie asigurate de sinestătător de către APL și bugetele locale.**

De asemenea, proiectul instituie responsabilitatea pentru întreținerea și protecția fântânilor, puțurilor de adâncime mică și izvoarelor captate publice - autorităților

administrației publice locale (pct. 27.1). Proiectul stabilește cerințe constructive și de întreținere detaliate — înălțimea minimă a fântânii, ecran de argilă compactată, platformă impermeabilă, împrejmuire, strat filtrant, curățare anuală, dezinfecție cel puțin anuală, plăcuțe informative actualizate cu rezultate de laborator (pct. 8-14 și 26) - aplicabile inclusiv surselor publice existente.

Sursele publice existente în parte nu corespund în prezent acestor cerințe constructive, și nu se identifică o sursă de finanțare pentru lucrările de conformare, curățare și dezinfecție periodică, în condițiile în care numeroase unități administrativ-teritoriale rurale administrează un număr important de fântâni publice cu resurse bugetare limitate.

Secțiunea 4.2 din nota de fundamentare recunoaște că „aplicarea proiectului poate implica anumite costuri administrative și operaționale pentru autoritățile administrației publice locale”, însă conchide că acestea „nu reprezintă cheltuieli noi impuse centralizat, ci derivă din obligațiile generale” de protecție a sănătății publice — motivare care **nu răspunde întrebării practice a sursei de finanțare a lucrărilor de conformare la nivel local.**

Potrivit principiului corespunderii resurselor cu competențele (art. 4 lit. e) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă) - orice competență sau sarcină nouă atribuită autorităților publice locale trebuie însoțită de resursele necesare exercitării ei. Art. 6 alin. (4) și (6) din aceeași lege prevede expres că delegarea de competențe este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor corespunzătoare, și delegarea de competențe este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul resurselor financiare și materiale necesare și suficiente.

Art. 3 alin. (1) și (4) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale prevede că bugetele UAT se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, iar orice delegare de competențe suplimentare din partea statului trebuie să fie însoțită de alocarea resurselor financiare necesare acoperirii costului exercitării ei.

Practica administrativă constantă reține că autoritățile publice centrale nu pot stabili sau impune noi sarcini autorităților publice locale fără o evaluare prealabilă a impactului financiar și fără asigurarea mijloacelor necesare. Or, obligația anuală introdusă de proiect este o sarcină administrativă nouă, care nu este precedată de o asemenea evaluare.

Nota de fundamentare tratează impactul financiar asupra APL într-un mod general, fără o estimare, chiar orientativă, a numărului de fântâni publice, puțuri și izvoare captate existente la nivel național și a costurilor asociate inventarierii, întreținerii și conformării acestora.

Prin urmare, pentru inventarierea și ținerea registului, respectiv, conformarea tehnică a surselor publice existente, inclusiv pentru lucrările de curățare și dezinfecție a surselor publice de apă administrate de APL - este necesară identificarea și alocarea mijloacelor de finanțare corespunzătoare, eventual, conform unui program public (de exemplu, prin Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală sau prin Fondul Ecologic Național).

În temeiul prevederilor legale sus-menționate, **este necesară completarea secțiunii 4.2 cu o estimare a impactului financiar agregat asupra bugetelor locale, pe baza datelor disponibile la Ministerul Sănătății/ANSP sau la Cancelaria de Stat, precum și cu sursele de acoperire a acestor costuri, inclusiv posibilitatea recunoașterii lor drept cheltuieli eligibile în cadrul transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale.**

Totodată, pentru finalizarea unei prime inventarieri și menținerea posibilității transmiterii registului – **este necesară crearea de către ANSP/Ministerul Sănătății a unei**

platforme electronice unice, gratuite și cu suport tehnic (pentru completarea și transmiterea registrului).

2. Potrivit pct. 49, furnizorul de apă potabilă transmite raportul semestrial privind implementarea măsurilor din perioada de derogare atât subdiviziunii teritoriale a Agenției, cât și autorității administrației publice locale. Proiectul nu clarifică rolul concret al APL la recepționarea acestui raport - dacă este vorba despre o simplă informare sau dacă APL are o atribuție de monitorizare ori intervenție subsecventă. **Solicităm clarificarea acestei prevederi, pentru a evita atribuirea implicită a unei responsabilități suplimentare, nedefinite, în sarcina APL.**

Finalmente, CALM consideră necesară mai întâi identificarea surselor financiare necesare implementării măsurilor preconizate și completarea proiectului, până la promovarea acestuia în procedura de adoptare.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex.: Igor Cristal, expert CALM